2025/1054

28.5.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2025/1054 НА КОМИСИЯТА

от 19 май 2025 година

относно съгласуваността на целите за ефективност, включени в проектоплана за ефективност, представен от България в съответствие с Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета, с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност, отнасящи се за четвъртия референтен период на схемата за ефективност и за таксуване в Единното европейско небе

(нотифицирано под номер C(2025) 2920)

(само текстът на български език е автентичен)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 549/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за определяне на рамката за създаването на Единно европейско небе (рамков регламент) ([1]), и по-специално член 11, параграф 3, буква в) от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/2803 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 г. за реализирането на Единното европейско небе ([2]), и по-специално член 58, параграф 3 от него,

като взе предвид Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 на Комисията от 11 февруари 2019 г. за определяне на схема за ефективност и за таксуване в Единното европейско небе и за отмяна на регламенти за изпълнение (ЕС) № 390/2013 и (ЕС) № 391/2013 ([3]), и по-специално член 14, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

ОБЩИ СЪОБРАЖЕНИЯ

(1) Съгласно член 11 от Регламент (ЕО) № 549/2004 държавите членки трябва да изготвят на национално равнище или на равнище функционални блокове въздушно пространство (ФБВП) планове, в т.ч. цели, за ефективност за всеки референтен период от схемата за ефективност и за таксуване на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции. Тези планове трябва да включват местни цели за ефективност, които са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за съответния референтен период.

(2) Валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за четвъртия референтен период (РП4, 2025—2029 г.) бяха определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688 на Комисията ([4]).

(3) Всички държави членки са изготвили и приели проектопланове за ефективност за РП4, които бяха представени на Комисията за оценка до 1 октомври 2024 г. След проверката на пълнотата на тези проектопланове за ефективност Комисията поиска от държавите членки да представят до 15 ноември 2024 г. актуализирани проектопланове за ефективност.

(4) Оценката на Комисията, представена в настоящото решение, се основава на актуализирания проектоплан за ефективност за РП4, представен от България („проектоплан за ефективност“).

(5) Органът за преглед на ефективността, който оказва съдействие на Комисията при прилагането на схемата за ефективност, представи на Комисията доклад със своето становище относно оценката на проектоплана за ефективност.

([1]) ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/549/oj.
([2]) ОВ L, 2024/2803, 11.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2803/oj.
([3]) ОВ L 56, 25.2.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/317/oj.
([4]) Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688 на Комисията от 12 юни 2024 г. за определяне на валидни за целия Европейски съюз цели за ефективност на мрежата за управление на въздушното движение за четвъртия референтен период от 1 януари 2025 г. до 31 декември 2029 г. (ОВ L, 2024/1688, 17.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1688/oj).

(6) В съответствие с член 14, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията е оценила съгласуваността на местните цели за ефективност, включени в проектоплана за ефективност, въз основа на критериите, определени в точка 1 от приложение IV към посочения регламент за изпълнение, и, по целесъобразност, с оглед на местните обстоятелства.

(7) Комисията допълни оценката си на проектоплана за ефективност с преглед на елементите, определени в точка 2 от приложение IV към посочения регламент за изпълнение. По отношение на точка 2.1, буква г), подточка vii) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317 Комисията отбелязва, че не е извършила подробен анализ на използваната от България методика за разпределяне на разходите между обслужването при прелитане и обслужването в зоните на летищата през РП4 като част от този преглед. Поради това на този етап Комисията не е направила заключения по отношение на съответствието на тази методика за разпределяне на разходите с член 15, параграф 2, букви д) и е) от Регламент (ЕО) № 550/2004 на Европейския парламент и на Съвета ([5]) и член 22, параграф 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317.

ОЦЕНКА НА КОМИСИЯТА

Оценка на целите за безопасност

(8) По отношение на ключовата за ефективността област „безопасност“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност, е оценена в съответствие с точка 1.1 от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317.

(9) Целите за ефективност в ключовата за ефективността област „безопасност“, предложени от България по отношение на ефективността на управлението на безопасността, представени в разбивка според целите за управление на безопасността и изразени като равнище на изпълнение, са следните:

България	**Цели относно ефективността на управлението на безопасността, изразени като равнище на изпълнение в диапазона от ниво A до ниво D на ЕААБ**					
Доставчик на аеронавигационно обслужване	**Цел за управлението на безопасността**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
ДП „Ръководство на въздушното движение“ (BULATSA)	Политика и цели за безопасност	B	C	C	C	**C**
	Управление на риска за безопасността	C	C	C	C	**D**
	Осигуряване на безопасност	B	B	C	C	**C**
	Насърчаване на безопасността	B	C	C	C	**C**
	Култура на безопасност	B	C	C	C	**C**

(10) Комисията установи, че целите за ефективност във връзка с безопасността, предложени от България за доставчика на аеронавигационно обслужване BULATSA, считано от 2026 г. са еднакви с валидните за целия Европейски съюз цели за безопасност за всяка календарна година за три от целите за управление на безопасността, докато за целите „осигуряване на безопасност“ и „управление на риска за безопасността“ валидните за целия Европейски съюз цели за безопасност ще бъдат постигнати съответно от 2027 г. и от 2029 г. нататък.

(11) Комисията отбелязва, че в проектоплана за ефективност се определят мерки за BULATSA за постигане на местните цели за безопасност, включително по-нататъшното развитие на системата за управление на безопасността по отношение на принципите на културата на безопасност, технологичните решения, управлението на умората и стреса, управлението на риска за безопасността и процесите за осигуряване на безопасност.

([5]) Регламент (ЕО) № 550/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2004 г. за осигуряването на аеронавигационно обслужване в единното европейско небе (Регламент за осигуряване на обслужване) (ОВ L 96, 31.3.2004 г., стр. 10, ELI http://data.europa.eu/eli/reg/2004/550/oj).

(12) Въз основа на констатациите, изложени в съображения (9), (10) и (11), и като се има предвид, че валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за безопасността, определени в Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688, трябва да бъдат постигнати до последната година от РП4, а именно 2029 г., местните цели за ефективност във връзка с безопасността, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейки съюз цели за ефективност.

Оценка на целите в областта на околната среда

(13) По отношение на ключовата за ефективността област „околна среда“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност относно средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория, е оценена въз основа на критерия, определен в точка 1.2 от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Съответно предложените от България цели в областта на околната среда бяха сравнени със съответните референтни стойности за ефективност на хоризонтален полет по маршрута, определени в плана за подобряване на европейската маршрутна мрежа (ERNIP), изготвен в съответствие с приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/123 на Комисията ([6]) и наличен към момента на приемане на валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4, т.е. на 2 юли 2024 г.

(14) Целите за ефективност в областта на околната среда, предложени от България за РП4, и съответните национални референтни стойности от ERNIP, изразени като средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория, са следните:

България	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.
Цели в ключовата за ефективността област „околна среда“, изразени като средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория	**3,33 %**	**3,31 %**	**3,29 %**	**3,27 %**	**3,25 %**
Референтни стойности	3,33 %	3,31 %	3,29 %	3,27 %	3,25 %

(15) Комисията отбелязва, че целите в областта на околната среда, предложени от България, са равни на съответните национални референтни стойности за всяка календарна година от РП4.

(16) Комисията отбелязва, че в проектоплана за ефективност България е представила мерки за постигане на местните цели в областта на околната среда, които включват инициативи за свеждане до минимум на удължаването на траекториите на полетите в ненатоварените периоди, разширяване на въздушното пространство за свободно планиране, предотвратяване на пренасочването на полети чрез поддържане на подходящ капацитет на въздушното пространство и повишено цифровизиране на предоставяните услуги. Предвид констатациите на органа за преглед на ефективността Комисията счита, че България следва да се ангажира с изпълнението на всички оперативни мерки, определени в ERNIP, за да подпомогне постигането на своите цели за ефективност в областта на околната среда за РП4.

(17) Въз основа на констатациите, изложени в съображения (14), (15) и (16), целите в ключовата за ефективността област „околна среда“, включени в проектоплана за ефективност на България, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4.

([6]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/123 на Комисията от 24 януари 2019 г. за определяне на подробни правила за прилагане на мрежовите функции за управление на въздушното движение (УВД) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 677/2011 на Комисията (ОВ L 28, 31.1.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/123/oj).

Оценка на целите във връзка с капацитета

(18) По отношение на ключовата за ефективността област „капацитет“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност относно средното закъснение в управлението на потоците въздушно движение (УПВД) за полет по маршрута, е оценена въз основа на критерия, определен в точка 1.3 от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Съответно предложените от България цели във връзка с капацитета бяха сравнени със съответните референтни стойности, определени в плана за управление на мрежата, изготвен в съответствие с член 9 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/123 на Комисията и наличен към момента на приемане на валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4, т.е. на 2 юли 2024 г.

(19) Целите във връзка с капацитета при прелитане, предложени от България за РП4, изразени в минути закъснение в УПВД за полет, както и съответните референтни стойности от плана за управление на мрежата, са следните:

България	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели в ключовата за ефективността област „капацитет“, изразени в минути закъснение в УПВД за полет по маршрута	**0,24**	**0,17**	**0,15**	**0,12**	**0,12**
Референтни стойности	0,24	0,17	0,15	0,12	0,12

(20) Комисията отбелязва, че целите във връзка с капацитета, предложени от България, са равни на съответните национални референтни стойности за всяка календарна година от РП4.

(21) Комисията отбелязва, че в проектоплана за ефективност България е представила мерки за постигане на местните цели във връзка с капацитета при прелитане. Тези мерки включват преструктуриране на въздушното пространство, осигуряване на допълнителни сектори чрез увеличаване на техния брой от 18 на 24 във въздушното пространство, за което отговаря районният контролен център на София, както и увеличаване на броя на оперативните ръководители на полети на пълно работно време.

(22) Въз основа на констатациите, изложени в съображения (19)—(21), целите в ключовата за ефективността област „капацитет“, включени в проектоплана за ефективност на България, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4.

Оценка на целите за ефективност на разходите

(23) По отношение на ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“ съгласуваността на целите, включени в проектоплана за ефективност относно установените единични разходи (УЕР) за аеронавигационно обслужване при прелитане, е оценена въз основа на критериите, определени в точка 1.4, букви а), б) и в) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317. Тези критерии се състоят от тенденцията на УЕР през РП4, дългосрочната тенденция на УЕР през РП3 и РП4 (2020—2029 г.) и базовата стойност на УЕР на равнище зона за събиране на такси, сравнена със средната стойност на зоните за събиране на такси, където доставчиците на аеронавигационно обслужване имат сходна оперативна и икономическа среда.

(24) Целите за ефективност на разходите при прелитане, предложени от България за РП4, и свързаните с тях базови стойности са следните:

Зона за събиране на такси при прелитане на България	Базова стойност за 2019 г.	Базова стойност за 2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.
Цели и базови стойности в ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“, изразени като установени единични разходи (в реално изражение по цени от 2022 г.)	**62,95 BGN**	**50,68 BGN**	**53,30 BGN**	**54,06 BGN**	**55,67 BGN**	**57,64 BGN**	**57,38 BGN**
	32,20 EUR	25,92 EUR	27,26 EUR	27,65 EUR	28,47 EUR	29,48 EUR	29,34 EUR

(25) По отношение на критерия за оценка, установен в точка 1.4, буква а) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, Комисията отбелязва, че определената от България тенденция на УЕР на равнище зона за събиране на такси от +2,5 % през РП4 изостава от валидната за целия Европейски съюз тенденция от -1,2 % за същия период.

(26) По отношение на критерия за оценка, установен в точка 1.4, буква б) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, Комисията отбелязва, че определената от България дългосрочна тенденция на УЕР на равнище зона за събиране на такси от -1,0 % през РП3 и РП4 изпреварва валидната за целия Европейски съюз дългосрочна тенденция от -1,0 % за същия период.

(27) По отношение на критерия за оценка, установен в точка 1.4, буква в) от приложение IV към Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/317, Комисията отбелязва, че определената от България базова стойност на УЕР от 25,92 EUR в реално изражение по цени от 2022 г. („EUR 2022“) е с 36,9 % по-ниска от средната базова стойност от 41,05 EUR по стойност на еврото от 2022 г. за съответната група за сравнение, определена в член 7 от Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688.

(28) Ясно е, че дългосрочната тенденция на УЕР в България през РП3 и РП4 е в съответствие с валидната за целия Европейски съюз тенденция и че базовата стойност на България за 2024 г. е значително под средната стойност за групата за сравнение. Поради това Комисията смята, че отклонението от тенденцията на УЕР за целия Европейски съюз за РП4, посочено в съображение (25), не пречи целите за ефективност на разходите на България да са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност на разходите.

(29) Въз основа на констатациите, изложени в съображения (24)—(28), целите в ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“, включени в проектоплана за ефективност, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

(30) С оглед на гореизложеното целите за ефективност, включени в проектоплана за ефективност на България, следва да се считат за съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Целите за ефективност, включени в проектоплана за ефективност, представен от България за четвъртия референтен период (РП4), и изброени в приложението към настоящото решение, са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за РП4, определени с Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1688.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република България.

Съставено в Брюксел на 19 май 2025 година.

За Комисията
Apostolos TZITZIKOSTAS
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

Цели за ефективност, включени в проектоплана за ефективност на България, за които е установено, че са съгласувани с валидните за целия Европейски съюз цели за ефективност за четвъртия референтен период

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „БЕЗОПАСНОСТ“

България	**Цели за ефективността на управлението на безопасността**, изразени като равнище на изпълнение в диапазона от ниво A до ниво D на Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ)					
Доставчик на аеронавигационно обслужване	**Цел за управлението на безопасността**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
ДП „Ръководство на въздушното движение“ (BULATSA)	Политика и цели за безопасност	B	C	C	C	C
	Управление на риска за безопасността	C	C	C	C	D
	Осигуряване на безопасност	B	B	C	C	C
	Насърчаване на безопасността	B	C	C	C	C
	Култура на безопасност	B	C	C	C	C

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „ОКОЛНА СРЕДА“

България	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели в ключовата за ефективността област „околна среда“, изразени като средната ефективност на хоризонтален полет по маршрута (т.е. при прелитане) за действителната траектория	**3,33 %**	**3,31 %**	**3,29 %**	**3,27 %**	**3,25 %**

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „КАПАЦИТЕТ“

България	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели в ключовата за ефективността област „капацитет“, изразени в минути закъснение в УПВД за полет по маршрута	**0,24**	**0,17**	**0,15**	**0,12**	**0,12**

КЛЮЧОВА ЗА ЕФЕКТИВНОСТТА ОБЛАСТ „ЕФЕКТИВНОСТ НА РАЗХОДИТЕ“

Зона за събиране на такси при прелитане на България	**Базова стойност за 2019 г.**	**Базова стойност за 2024 г.**	**2025 г.**	**2026 г.**	**2027 г.**	**2028 г.**	**2029 г.**
Цели и базови стойности в ключовата за ефективността област „ефективност на разходите“, изразени като установени единични разходи (в реално изражение по цени от 2022 г.)	**BGN 62,95**	**BGN 50,68**	**BGN 53,30**	**BGN 54,06**	**BGN 55,67**	**BGN 57,64**	**BGN 57,38**
	EUR 32,20	EUR 25,92	EUR 27,26	EUR 27,65	EUR 28,47	EUR 29,48	EUR 29,34